

Toelichting Inkomstenbelasting

Sectie 1 - Kenmerken

1. Algemeen

Een **onderneming** wordt in het algemeen gezien als een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, waarmee door middel van deelname aan het economisch verkeer wordt beoogd – en redelijkerwijze kan worden verwacht – winst te behalen. Deze definitie is nogal ruim. Of er sprake is van een onderneming, zal beoordeeld moeten worden op basis van de feiten en omstandigheden van een specifieke situatie.

Het **zelfstandig uitgeoefend beroep** is gelijkgesteld met een onderneming ([art. 3.5 lid 1 Wet IB 2001](#)). Bij een zelfstandig beroep draait het om de persoonlijke kwaliteit van degene die de activiteit verricht (bijvoorbeeld een notaris, accountant of arts). Van een zelfstandig uitgeoefend beroep – en dus een onderneming – is sprake als de uitoefenaar ([ECLI:NL:HR:2000:AA9094](#)):

- voldoende zelfstandigheid bezit, bijvoorbeeld doordat hij een eigen klantenkring heeft en (deels) zelf kan bepalen op welke wijze hij zijn activiteiten verricht;
- streeft naar continuïteit, dus niet slechts incidenteel opdrachten aanvaardt; en
- ondernemersrisico loopt.

Opmerkingen

1. Van een **duurzame organisatie** is slechts sprake bij een zekere continuïteit. Als bij aanvang al vaststaat dat activiteiten slechts eenmalig en voor een korte periode zullen plaatsvinden, is er geen sprake van een onderneming ([ECLI:NL:HR:2002:AD8476](#)).
2. Een beperkte inzet van **kapitaal en arbeid** is voldoende.
3. Een organisatie neemt deel aan het **economisch verkeer** als er activiteiten worden verricht buiten de privésfeer (gezin en vrienden). Het ontvangen van een vergoeding vormt hiervoor een aanwijzing.
4. Als er **twijfel** blijft bestaan of er sprake is van een onderneming, is afstemming met de Belastingdienst mogelijk.

2. Winst beogen en verwachten

Hierbij gaat het vooral om de intentie van de belastingplichtige. De winst moet ook redelijkerwijs te verwachten zijn. Er hoeft niet jaarlijks winst te worden behaald, zolang er maar geen sprake is van structureel verlies.

Opmerking

Met name in de **beginfase** van een onderneming is de intentie van de belastingplichtige belangrijk. Het beogen van winst en het uitvoeren van handelingen die daarbij aansluiten, zal al snel leiden tot de aanname dat er sprake is van een onderneming ([ECLI:NL:HR:2000:AA7833](#)).

3. Feiten en omstandigheden

Feiten en omstandigheden die een aanwijzing vormen voor de aanwezigheid van een onderneming zijn onder andere:

- **zelfstandig** kunnen bepalen hoe de onderneming wordt ingericht en hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd;
- het lopen van **ondernemersrisico's**, zoals het niet betalen door debiteuren;
- **aansprakelijk** zijn voor de activiteiten van de onderneming;
- **meerdere opdrachtgevers** hebben;
- veel **tijd** investeren;
- het maken van **reclame**; en
- het beschikken over een **website**.

Opmerkingen

1. Soms is het onduidelijk of er sprake is van **loon** (I 5960) of van winst uit onderneming. Bij loon is er sprake van een gezagsverhouding tussen de betaler en de ontvanger van het loon. De ontvanger van het loon kan niet zelfstandig beslissen op welke wijze de werkzaamheden worden uitgevoerd. Een ondernemer kan dat wel.
2. Het onderscheid tussen winst uit onderneming en **resultaat** uit overige **werkzaamheden** (I 6550) is niet altijd duidelijk. De regering heeft aangegeven dat er bij resultaat uit overige werkzaamheden geen sprake is van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid ([Kamerstukken 26727 en 26728 nr. 8 bijlage](#)). Vaak zal het bij resultaat uit overige werkzaamheden gaan om incidentele werkzaamheden of nevenwerkzaamheden.
3. Het voornaamste onderscheid tussen winst uit onderneming en inkomen uit **sparen en beleggen** (I 10900) wordt gevormd door de factor arbeid. Van inkomen uit sparen en beleggen is sprake als de inzet van arbeid beperkt is. Als door middel van arbeid wordt geprobeerd een hoger rendement te behalen dan met normaal vermogensbeheer, is er sprake van winst uit onderneming ([ECLI:NL:HR:1994:ZC5731](#)).